



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 3 kwietnia 2025 r.

Poz. 883

UCHWAŁA NR 8/11/2025 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OPOLU

z dnia 26 marca 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity – Dz. U. z 2025 r., poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu **orzeka nieważność § 12 uchwały nr XIII/107/25 Rady Miejskiej w Głubczycach z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania udzielonej dotacji w części dotyczącej zapisu „i ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.” z powodu naruszenia art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1461).**

UZASADNIENIE

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w dniu 27 lutego 2025 r. doręczono uchwałę nr XIII/107/25 Rady Miejskiej w Głubczycach z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania udzielonej dotacji. W uchwale, przywołując w podstawie prawnej m.in. art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, Rada Miejska w Głubczycach w § 12 uchwały postanowiła, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego i ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r., z tym, że wzór rozliczenia dotacji, o którym mowa w § 5 ust. 3 stanowiący załącznik nr 3 do uchwały, ma zastosowanie po raz pierwszy do rozliczenia dotacji na 2025 rok.”

W posiedzeniu Kolegium nie brał udziału przedstawiciel gminy prawidłowo zawiadomionej.

W tym stanie Kolegium stwierdza, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż stanowiąca przedmiot postępowania uchwała lub zarządzenie narusza prawo, w konsekwencji może implikować orzeczeniem w całości lub w części jej nieważności bądź też wskazaniem nieistotnego naruszenia prawa. Przyjąć przy tym za ukształtowaną linią orzecniczą Naczelnego Sądu Administracyjnego należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z dnia 3 grudnia 1996 r. sygn. akt SA/Wr 949/96; wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. akt II SA/Wr 1459/97; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 13 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Wr 625/11; wyrok WSA w Olsztynie z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt I SA/Ol 153/18).

Zgodnie z przepisami art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

W odniesieniu do zapisu § 12 uchwały, Kolegium stwierdza, iż zasada konstytucyjna, dotycząca obowiązywania prawa wynikająca z art. 88 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, iż warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych aktów prawnych.

Z treści powołanego art. 88 ust. 1 Konstytucji wynika, iż data ogłoszenia przepisu prawnego, w tym m.in. uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego jest datą początkową, od której może on wejść w życie. Uszczegółowieniem normy konstytucyjnej jest art. 42 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i innych aktów prawnych. Zgodnie z dyspozycją art. 4 ust. 1 i 2 cyt. ustawy, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzą w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy, a w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Przedmiotowa uchwała, w związku z rodzajem konstruowanych w niej norm, stanowi akt prawa miejscowego i powinna podlegać wyżej wymienionym regułom publikacji i wejścia w życie aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych z zachowaniem odpowiedniego terminu *vacatio legis*, który służy m.in. zapoznaniu się adresatów norm z nowymi rozwiązaniami prawnymi. Wprawdzie w art. 5 cytowanej ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych (...), ustawodawca pozwala na nadanie aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa nie stoją temu na przeszkodzie to jednak z uwagi na treść i cel przedmiotowej uchwały, wyjątek ten nie może być zastosowany. Wskazać należy, że przedmiotowa uchwała nakłada pewne obowiązki na podmioty oświatowe. Zgodnie z § 4 ust. 2 uchwały organ prowadzący składa do 10 dnia każdego miesiąca w Zarządzie Oświaty, Kultury i Sportu w Głubczycach informację o faktycznej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień danego miesiąca. Wprowadzenie w § 12 uchwały „i ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.” prowadzi do wniosku, że podmioty oświatowe były zobowiązane do złożenia w terminie do 10 stycznia i 10 lutego bieżącego roku ww. informacje na nowych drukach stanowiących załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Głubczycach podjętej w dniu 26 lutego 2025 r. Oznacza to nałożenie na podmioty oświatowe obowiązków, które nie mogły być spełnione przed dniem wejścia w życie przedmiotowej uchwały.

W konsekwencji prowadzi to do przyjęcia, iż kwestionowany zapis § 12 uchwały w części „i ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.” w sposób istotny narusza art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych i uzasadnia orzeczenie nieważności uchwały w tej części.

W tym stanie faktycznym i prawnym należało orzec jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu przysługuje – na zasadzie art. 98 ustawy o samorządzie gminnym – skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Grzegorz Czarnocki